

[Marianne Bentsen-Pedersen]

matning inden for denne sektor, men jeg vil advare imod, at man på baggrund af de anvendte prognoser skrider til så drastiske skridt som til at fyre lærere. For det første er prognoser altid behæftet med stor fejlmargen: man kan aldrig tage højde for udviklingen. For det andet kan man opstille forudsætninger, der frembringer nøjagtigt de tendenser, man er interesseret i.

Jeg mener f. eks., at når man forudsætter en pensionsalder på 70 år, er man ude på et vildspor; de færreste lærere holder så længe. Dernæst har man ikke taget højde for, at der i takt med reallønsnedgangen for lærere og for offentligt ansatte i det hele taget er flere og flere, der forlader folkeskolen. Der er heller ikke regnet med forbedringer af lærernes arbejdsforhold, men det er naturligvis en politisk beslutning, om man vil gennemføre en sådan.

Det er imidlertid også en politisk beslutning, at man skal udlægge forsorgen og integrere børnene i folkeskolen, og det vil naturligvis kræve flere lærere i folkeskolen, hvis der ikke her skal ske store forringelser.

Det er også en politisk beslutning, at EFG skal udvides, og dette kræver også flere lærere. Et af argumenterne for at indskrænke på seminarieområdet er, at man vil satse på erhvervsuddannelserne. Men hertil er der to ting at sige: når EFG-uddannelsen kommer til at give studiekompetence, vil mange af de uddannede EFGere søge ind på seminarierne. Og kan man forestille sig en bedre faglærer end den unge, der først har taget en faglig uddannelse og dernæst har gennemført en seminarieuddannelse? Hvem skal uddanne i erhvervsuddannelserne, hvis man indskrænker lærerkapaciteten?

Man har før forsøgt sig med prognoser. I 1975 lavede man også prognoser for lærerbeho- vet. Dengang sagde man, at der i 1980 ville være et lærerbeho- v på omkring 51.000 lærere, og i dag har vi 55.000 i beskæftigelse. Vi ville altså stå i akut lærermangel, hvis man i 1975 havde fulgt prognoserne. Og en lignende situation kan man frygte, hvis vi også nu skal til at gennemføre drastiske nedskæringer. Prognoserne kan måske bruges som et fingerpeg, som en tendens, men man skal være opmærksom på, at selv små politiske udsving, små forbedringer inden for folkeskolen kan ændre billedet afgørende.

Man kunne måske bruge prognoserne til en afmatning, baseret på naturlig afgang og med uændrede linjefagsudbud, hvis man er så nervøs for en overproduktion, men jeg finder det uansvarligt, at man på baggrund af prognoser, som man selv er klar over skal tages med et vist forbehold, skrider til så drastiske skridt som at lave fyringer, med de menneskelige konsekvenser, det har til følge.

Der er altså flere grunde til at undlade at skære ned på seminarierne. For det første forringer man forholdene i folkeskolen, idet de kreative fag kommer i klemme. For det andet hindrer man forbedringer, idet der ikke vil være lærerkapacitet til at basere forbedringer på. For det tredje sparer man ikke penge ved dette indgreb. Og for det fjerde skal man fyre lærere, med hvad deraf følger. Endelig hindrer man unge mennesker i at få en uddannelse. Næste år vil vi for første gang have et studenterkuld, hvis antal er større end antallet af uddannelsespladser. Det betyder, at de unge kommer til at gå ledige, og det må være spild af ressourcer.

Man har altså ikke brug for de unge i andre sektorer, og man sparer ikke noget. Hvorfor så skabe denne ulykkelige situation for så mange mennesker? For det første er det unødvendigt, og for det andet har vi brug for de unges uddannelse. Men ikke engang hvis man betvivler dette, har disse indskrænkninger noget formål.

Indskrænkningerne på linjehold bliver så meget mere katastrofale, som man nedlægger sløjdlærerskolen i København og laver voldsomme indskrænkninger på højskolen for legemsøvelser. Her er det igen de praktiske fag, man rammer, og dette er på efteruddannelsesområdet.

Det var måske til at bære, hvis man tilsvarende udbyggede efteruddannelsen på Danmarks lærerhøjskole. Men denne institution skal jo på det nærmeste nedlægges. Man smadrer provinsafdelingerne, men det skal jeg i øvrigt ikke komme nærmere ind på, for det vil fru Ebba Strange tage sig af.

Man kan måske undre sig over, at der stadig væk er studerende på universiteterne, som beretter om konsekvenserne på dette område, for efterhånden er der skåret ned så meget og så mange gange på universiteterne, at man kunne tro, det efterhånden var nok nu, og at man ikke kunne blive ved med at opbyde energi til at fortælle om konsekven-